

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJA PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS

2009 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2010-05-06 Nr. 5-3
Vilnius

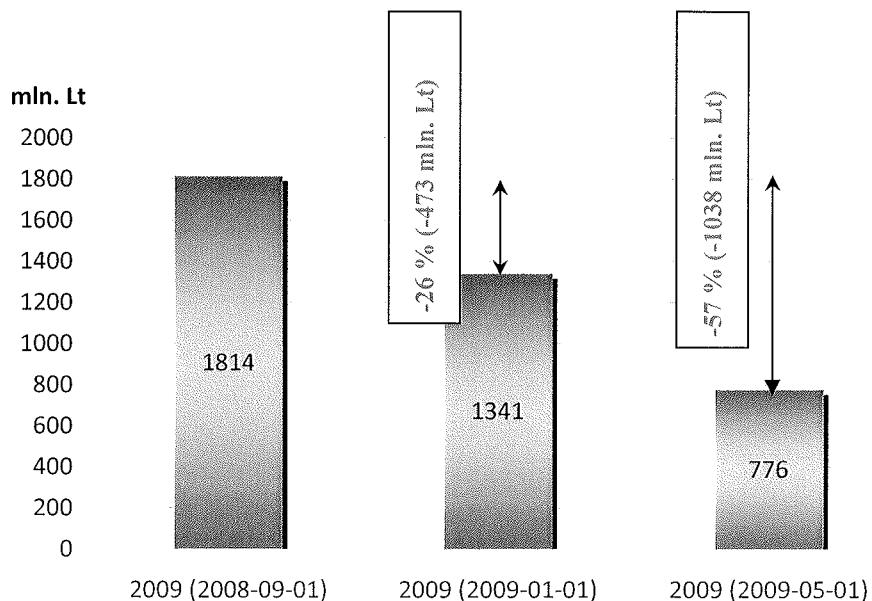
TURINYS

I. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS 2009 M. VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA.....	1
II. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS 2009 M. VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA.....	6
III. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS 2009 M. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI	7
Saugaus eismo užtikrinimas	7
Kelių ir tiltų priežiūra	7
Kelių tinklo plėtra	9
Strateginių tikslų įgyvendinimas	9
Institucijos vykdytos programos.....	10
Tarpinstitucinių programų ir kitų projektų įgyvendinimas.....	11
Patvirtintų asignavimų panaudojimas.....	11
2009 m. užbaigtai ir 2010 m. planuojami atlikti darbai fiziniais vienetais.....	12
Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos vertinimo kriterijų 2009 m. suvestinė.....	14
Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos 2009 m. vykdomoms programoms patvirtintų ir panaudotų asignavimų suvestinė.....	17

I. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS 2009 M. VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau – KPPP) finansavimas yra įtrauktas į Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto pajamas ir išlaidas kaip specialioji programa kaupti ir naudoti lėšas automobilių kelių tinklui prižiūrėti, plėsti, saugaus eismo švietėjiškoms akcijoms vykdyti ir inžinerinėms priemonėms diegti. 2008 m. rugsėjo mėnesį, planuojant 2009 m. KPPP, jos siekė 1 814 000 mln. Lt, 2009 m. metų pradžioje KPPP lėšos sudarė 1 340 616 tūkst. Lt, iš kurių pagrindinė dalis buvo numatyta skirti kelių priežiūrai, saugaus eismo inžinerinėms priemonėms diegti, investiciniams projektams įgyvendinti, tai yra tarptautinių transporto koridorių modernizavimui finansuoti.

Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – LRS), esant ekonominiam sunkmečiui, 2009 m. gegužės 7 d. patvirtino Lietuvos Respublikos 2009 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymą, kuriam Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Kelių direkcija) asignavimai buvo sumažinti 564 900 tūkst. Lt iki 775 716 tūkst. Lt. Toks didelis (42 proc.) asignavimų sumažinimas turėjo įtakos galutiniams 2009 m. KPPP vykdymo rezultatams. Kelių direkcija rangovams už 2009 m. atliktus darbus liko skolinga. Ši skola susidarė būtent dėl sumažintų asignavimų, nes didžioji dalis sutarčių su rangovais buvo pasirašytes 2008 m. ar 2009 m. pradžioje.

1 pav. 2009 m. KPPP finansavimo dinamika

Per 2009 m. buvo sugrąžinta visa skola rangovams ir savivaldybėms (472 763 tūkst. Lt) už 2008 m. atliktus darbus bei atliktą darbą už 684 113 tūkst. Lt. 2009 m. 100 proc. panaudoti turimi KPPP asignavimai (775 716 tūkst. Lt). Kelių direkcija rangovams liko skolinga 181 105 tūkst. Lt, ši skola yra numatyta 2010 m. sąmatos projekte ir buvo grąžinta iki 2010–02–24.

2009 m. buvo sėkmingai naudojamos ES paramos lėšos. 2009 m. iš struktūrinės paramos lėšų (2007–2013 m. finansavimo periodo) buvo planuojama panaudoti 395 599 tūkst. Lt ES paramos lėšų ir 205 849 tūkst. Lt iš 2008 m. skirtų asignavimų. Per 2009 m. panaudota 112,2 proc. metų pradžioje planuotų asignavimų (443 760 tūkst. Lt ES fondų lėšų) ir 100 proc. grąžinta skola rangovams už 2008 m. atliktus darbus (205 849 tūkst. Lt). Be to, iš 2004–2006 m. Sanglaudos fondo lėšų buvo panaudota 5 914 tūkst. Lt Grigiškių mazgo rekonstrukcijos projektui kelyje Vilnius–Kaunas–Klaipėda. Iš viso rangovams, kurie rekonstruoja valstybinės reikšmės kelius, 2009 m. sumokėta 654 923 tūkst. Lt ES paramos lėšų. 2010 m. sausio 1 d. rangovams liko neapmokėta 41 063 tūkst. Lt (Transporto investicijų direkcija tikrino pateiktas paraiškas). Šios lėšos buvo sumokėtos per 2010 m. sausio–vasario mėn.

Kelių direkcija organizuoja ir koordinuoja valstybinės reikšmės kelių tinklo ir jo infrastruktūros plėtrą ir priežiūrą ir, kaip asignavimų valdytoja, iš dalies koordinuoja vietinės reikšmės kelių finansavimą.

Lietuvos valstybinės reikšmės kelių, kuriuos prižiūri valstybės įmonės, tinklo ilgis – 21320 km, tarp jų: magistralinių – 1748 km, krašto – 4947 km, rajoninių – 14625 km (patobulintos dangos

(asfaltbetonio, cementbetonio) – 13659 km (64%), žvyrkelių – 7653 km (36%). Apskaičiuota, kad valstybinės reikšmės keliams tenka apie 80% autotransporto ašių apkrovą.

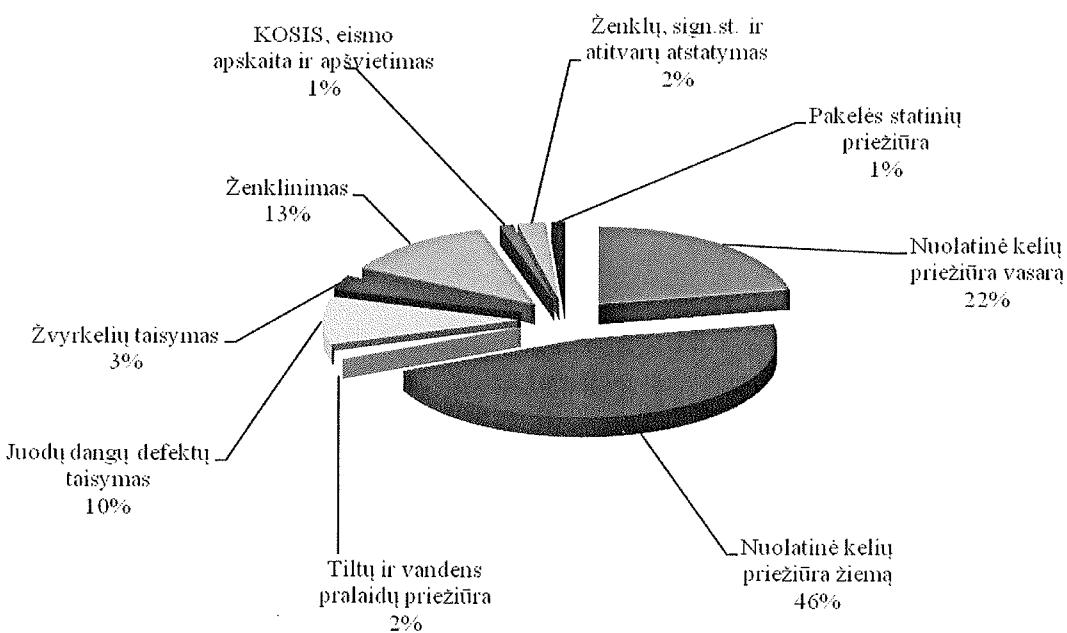
Susisiekimo užtikrinimas, išsaugant kelių tinklo būklę ir nebloginant eksplotacinių savybių, yra viena iš prioritetinių programos sričių. Tai nuolatiniai kelio elementų priežiūros darbai: sniego valymas ir kelių barstymas žiemą, asfalto dangų defektų (išdaužų, plyšių) taisymas, vandens nuleidimo sistemų priežiūra ir atnaujinimas, žvyro dangų greideriavimas, tiltų priežiūros darbai ir t.t.

2009 m. pagal finansavimo galimybes pagrindinis dėmesys buvo skiriamas nuolatinei kelių priežiūrai žiemą ir vasarą. Automagistralės buvo prižiūrimos pagal antrą priežiūros lygį žiemą ir trečią – vasarą bei atliekant kitus darbus. Krašto keliai taip pat buvo prižiūrimi pagal antrą priežiūros lygį žiemą ir trečią – vasarą bei atliekant kitus darbus. Rajoniniai keliai buvo prižiūrimi pagal trečią priežiūros lygį, o žiemą jie nebuvo barstomi. Toliau buvo tobulinamas maršrutinis orientavimas valstybinės reikšmės keliuose: statomos krypcijų rodyklės, kiti informacinių ir paslaugų ženklai.

Daugiausiai lėšų ataskaitiniai metais sunaudota nuolatinei kelių priežiūrai žiemą – 46 proc. bei nuolatinei priežiūrai vasarą – 22 proc. Dėl nepakankamo Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo keliai reikiamu periodiškumu netaisomi, todėl intensyvėjant eismui daugelį defektų taisyti tenka atliekant kelių priežiūros darbus, īgalinančius užtikrinti tinkamas eismui sąlygas. Išlaidos asfalto dangų taisymo darbams sudaro 10 proc. Panaudojant priežiūros lėšas 2009 m. užtaisyta 222 tūkst. m² išdaužų dangose, 517 tūkst. m² plyšių, lopinėliais apdorota 425 tūkst. m² paviršiaus, 144 tūkst. m² nusidėvėjusių asfalto dangų palaistytą bitumu, taip pailginant jų tarnavimo laiką. Vykdant priežiūros darbus žvyro medžiagomis sustiprinta 125 km žvyrkelių ir 235 km kelkraščių. Tvarkant technines eismo reguliavimo priemones pakeista 228 m² sugadintų ir pasenusių, neatitinkančių nustatyti reikalavimų kelio ženklų, atnaujinta 9600 m apsauginių atitvarų, keliai paženklinti 1174 tūkst. m² linijų.

Kelių priežiūros darbų išlaidų 2009 m. struktūra pateikta 2 diagramoje.

KELIŲ PRIEŽIŪROS IŠLAIDŲ STRUKTŪRA 2009 M.

Lietuvoje yra 1602 km TEN-T kelių tinklui priskirtų kelių, 834 km iš jų yra Europos transporto koridoriai (pagal Kretos sutartį). Automobilių eismo intensyvumas, ypač krovinių transporto, daro didelę įtaką kelių būklei. Per 2008 m. I pusmetį vidutinis metinis paros eismo intensyvumas magistraliniuose ir krašto keliuose padidėjo apie 8,3 proc., krovinių transporto – 11,3 proc. Rajoninės reikšmės keliuose bendras eismo intensyvumas vidutiniškai padidėjo 5,92 proc., krovinių transporto – 15,65 proc. Tačiau antrajį 2008 m. pusmetį jau buvo fiksuojamas bendras 5,5 proc. eismo intensyvumo mažėjimas. 2009 m. dėl ekonomikos nuosmukio eismo intensyvumas valstybinės reikšmės keliuose sumažėjo 7,99 proc. Vidutinio metinio eismo intensyvumo pokytis 2009 m. ir 2008 m. valstybinės reikšmės keliuose pagal transporto srauto grupes pateiktas lentelėje.

VMPEI pokyčiai transporto srauto grupėse 2009 /2008 m.

Kelių grupės	VMPEI pokytis 2009 /2008 m.			
	Bendrojo transporto srauto	Lengvojo transporto	Krovinių transporto	Autotraukinių (krovumas > 12t)
Magistraliniai keliai	-10,15%	-7,96%	-20,24%	-32,23%
Krašto keliai	-4,97%	-4,01%	-12,20%	-15,79%
Rajoniniai keliai	-4,80%	-4,80%	-4,76%	0,00%
Visi keliai	-7,99%	-6,53%	-16,59%	-27,59%

Valstybinės reikšmės kelių tinklas nėra vienodai išplėtotas, kai kuriose apskrityse asfaltuotų kelių tinklas sudaro 56% (Šiaulių), kai šalies vidurkis yra apie 64%.

Avaringumo lygis Lietuvoje aukštas ir yra vienas didžiausių Europoje. Avarijų pasekmės dėl viršyto ar nepasirinkto saugaus greičio valstybinės reikšmės keliuose yra ypač skaudžios. 2009 m. dėl didelio eismo įvykių skaičiaus keliuose vis didesnis dėmesys buvo skiriamas prevencinėms saugos priemonėms, pradedant atšvaityų dalijimu darželiuose ir mokyklose, eismo saugą propaguojančių leidinių platinimu ir baigiant saugų eismą propaguojančių privalomų pedagoginių valandų skyrimu darželiuose ir mokyklose bei specialių saugaus eismo mokyklų steigimui apskrityse.

Dėl padidėjusios laukinių gyvūnų populiacijos ir eismo intensyvumo 2009 m. vis daugiau laukinių gyvūnų susidurdavo su transporto priemonėmis, todėl tinklo tvorų įrengimas tapo vis svarbesnis.

Įvertinus dabartinę padėtį keliuose (žuvusiuju ir sužeistu žmonių skaičiu), saugaus eismo užtikrinimas išlieka svarbiausiu prioritetu. Pastaraisiais metais žuvusiu eismo įvykiuose skaičius palaipsniui mažėja (2005 m. keliuose žuvo 773, 2006 m. – 760, 2007 m. – 740, 2008 m. – 498, 2009 m. – 370 žmonių), nors išlieka gana didelis.

Pagrindinės priemonės saugiam eismui užtikrinti – „juodujų dėmių“ naikinimas keliuose; pėsčiųjų ir dviračių takų, šaligatvių tiesimas ir rekonstrukcija; apsauginių atitvarų įrengimas; sankryžų rekonstrukcija, ypač žiedinių ir skirtingu lygiu sankryžų įrengimas; avaringų kelių ruožų apšvietimas; skirtingu lygiu pėsčiųjų perėjų įrengimas; medžių, augančių arti kelių važiuojamosios dalies krašto, pašalinimas; šviesoforų įrengimas krašto ir intensyvaus eismo rajoninių kelių sankryžose; greičio matuoklių įrengimas; visuomenės švietimas saugaus eismo klausimais ir kt. Planuojama, kad saugaus eismo priemonių diegimas, kaip viena iš pagrindinių nacionalinės saugaus eismo programos sudedamujų dalių, toliau padės mažinti avaringumą Lietuvos keliuose.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2005 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. 759 patvirtino Valstybinės saugaus eismo automobilių keliais 2005–2010 metų programos įgyvendinimo priemonių planą. Tęsiant šios programos tikslų ir užduočių įgyvendinimą bei atsižvelgus į didelį avaringumą, KPPP finansavimo 2009 m. sumatoje saugaus eismo užtikrinimo programoms ir jų

priemonėms vykdyti lėšos buvo numatytos: švietėjiškoms priemonėms televizijos kanaluose, radio stotyse, spaudoje, leidiniams saugaus eismo tema parengti ir leisti, atšvaitams eismo dalyviams įsigyti, Lietuvos mokinių konkursui „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“, savivaldybių saugaus eismo konkursui, kelių eismo dalyviams švesti ir mokyti bei leidiniui „Eismo įvykių statistika Lietuvoje“.

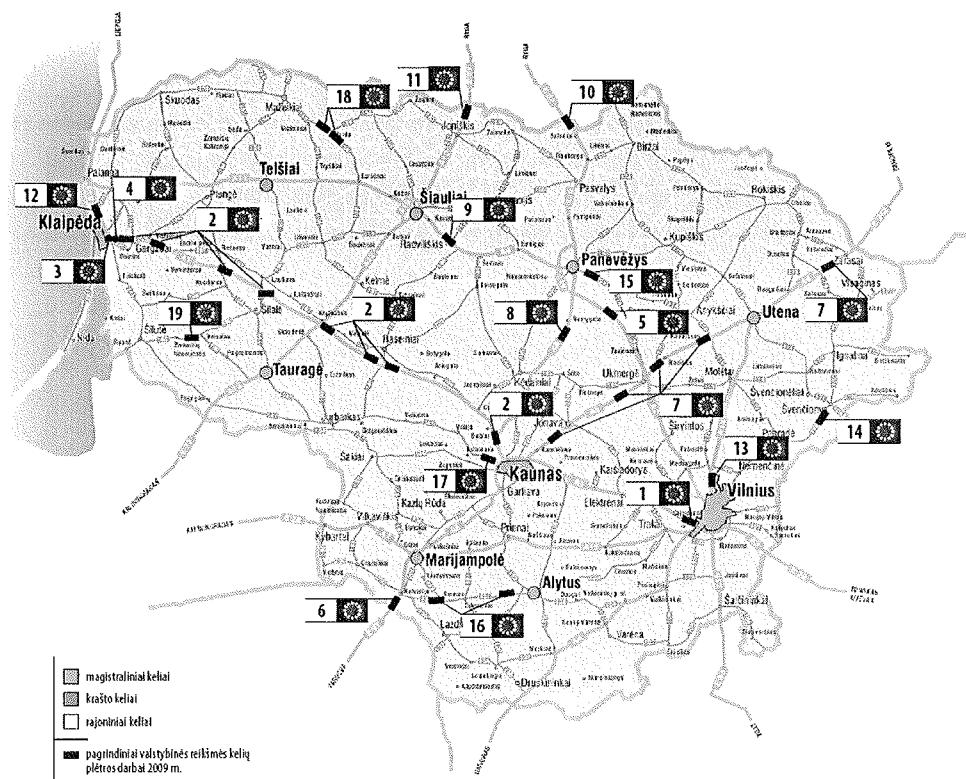
Greičių viršijančių vairuotojų skaičius sumažėjo valstybinės reikšmės keliuose įdiegus stacionarių greičio matuoklių tinklą. LR Vyriausybė 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1171 patvirtino eismo saugos gerinimo programą, kurioje numatytais jų diegimas valstybinės reikšmės keliuose. 2008 m. pasirašytos dvi sutartys dėl 12 ir 139 matuoklių įrengimo ir 11 mobiliųjų greičio matuoklių pirkimo. 2009 m. visi greičio matuokliai buvo įrengti ir pradėjo funkcionuoti. Paslauga bus teikiamą iki 2019 m. pradžios.

2009 m. buvo vykdomi šie pagrindiniai projektai:

- „Transeuropinio tinklo kelio E67 (VIA BALICA) plėtra. Dangos stiprinimo užbaigimas ir Marvelės sankryžos rekonstrukcija“;
- „Transeuropinio tinklo kelių E85 (Vilnius–Lyda) ir E 272 (Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga) plėtra. Kelio Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga rekonstrukcija ir dangos stiprinimas (I etapas)“;
 - „Transeuropinio tinklo kelių E 85 (Vilnius–Lyda) ir E 272 (Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga) plėtra. Kelio Panevėžys–Šiauliai ruožo Šiauliai–Radviliškis rekonstrukcija (I etapas)“;
- „Transeuropinio tinklo kelio E 85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Dangos platinimas ir stiprinimas (I etapas)“;
 - „Transeuropinio tinklo kelio E 85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Dangos rekonstravimas“;
 - „Transeuropinio tinklo kelio E85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Estakados Kaunas–Klaipėda ir Klaipėda–Kaunas kryptimis statyba Jakų sankryžoje“;
- „Transeuropinio tinklo kelio E262 (Kaunas–Zarasai–Daugpilis) plėtra. Kelio rekonstrukcija ir dangos stiprinimas (I etapas)“;
 - „Transeuropinio tinklo kelio E77 (Ryga–Šiauliai–Tauragė–Kaliningradas) rekonstrukcija“;
- „Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Rytų Lietuvos (Alytaus ir Marijampolės) regionai“;
- „Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Rytų Lietuvos (Panevėžio ir Utenos) regionai“;
- „Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Rytų Lietuvos (Vilniaus) regionas“;
- „Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Vakarų Lietuvos (Kauno ir Tauragės) regionai“;
- „Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Vakarų Lietuvos (Šiaulių) regionas“;
- „Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Vakarų Lietuvos (Klaipėdos ir Telšių) regionai“;
- „IXB transporto koridoriaus plėtra 2004-2006 metais. Sutartis Nr. 3 (Grigiškių mazgo rekonstrukcijos I etapas kelyje Vilnius–Kaunas–Klaipėda)“.

SVARIAUSI 2009 M. KELIŲ TIESIMO IR REKONSTRAVIMO DARBAI

KPPP lėšos vietinės reikšmės keliams bei miestų gatvėms tiesi, taisyti ir prižiūrėti

Vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesi, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti (20 proc.) 2009 m. buvo skirta 155,1 mln. Lt, o valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti (KPPP finansavimo lėšų rezervas) (5 proc.) – 38,8 mln. Lt.

II. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS 2009 M. VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIU APŽVALGA

Teigiami veiksniai:

1. Europos Komisija 2007 m. liepos 30 d. patvirtino 2007–2013 metų ekonomikos augimo veiksmų programą, pagal kurią įgyvendinami ir transeuropinių tinklų plėtros projektai.
2. Nuo 2007 m. liepos 1 d. įvesta vinječių sistema, t.y. nauja naudotojo mokesčio mokėjimo, administravimo ir kontrolės tvarka, leidžianti efektyviau vykdyti naudotojo mokesčio surinkimą ir kontrolę.
3. Per 2009 m. Kelių direkcija sumažino įsiskolinimus rangovams ir savivaldybėms 2,83 karto (nuo 473 mln. Lt iki 181 mln. Lt).
4. Kelių direkcija, rengdama viešuosius pirkimus, 2009 m. suaupe 60 mln. Lt KPPP bei ES paramos lėšą.
5. Kelių direkcija 2009 m. daugiau kaip 50 proc. viešujų pirkimų (nuo bendros pirkimų vertės) atliko elektroniniu būdu.
6. Kelių direkcija, vykdymada kelių dangų taisymą ir plėtrą, 2009 m. sėkmingai panauodojo ES paramos lėšas (654,9 mln. Lt).

Neigiami veiksniai:

1. Esant ekonomikos nuosmukiui Lietuvos Respublikos Vyriausybė, perskirstydamas 2009 m. biudžetą, sumažino asignavimus kelių sektoriui 564,9 mln. Lt (42 proc.) ir tai buvo pats didžiausias lėšų sumažinimas tarp visų ūkio šakų.

2. Nuo 2009 m. sausio 1 d. į KPPP finansavimo sąskaitą buvo sumažintas pervedamo akcizo procentas (nuo 80 proc. iki 55 proc.), todėl sumažėjo KPPP akcizo iplaukos už realizuotą benziną, dyzelinius degalus bei energetinius produktus, kurie pagaminti iš biologinės kilmės medžiagų ar su jų priedais ir skirti naudoti kaip variklių degalai.

3. Ekonomikos nuosmukis turėjo įtakos iplaukų į KPPP surinkimui, LR Vyriausybės sprendimui perskirstyti biudžeto lėšas ir atitinkamai Kelių direkcijos atsiskaitymų su rangovais sutrikimui. 2009 m. sausio 1 d. skolos rangovams sudarė 181 mln. Lt.

4. 2009 m. dėl lėšų stygiaus nebuvo atlikta nei vieno kilometro asfaltbetonio dangos periodinio remonto darbų (dažniausiai paviršiaus apdorojimo), kurie keleriems metams sustabdo dangų irimą ir lėtina susidėvėjimą.

5. 2009 m. buvo rekonstruota ir sutaisyta tik 341 km kelių dangų, kai kiekvienais metais reikėtų taisyti (remontuoti), rekonstruoti 1750 km. Jei kasmet bus sutaisoma ir rekonstruojama po 350 km dangų, tai periodai tarp taisymų sudarytų 60–70 metų laikotarpį.

III. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS 2009 M. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Valstybės investicijos į kelių infrastruktūrą būtinės. Tiesiant, rekonstruojant ir taisant kelius ir tiltus, diegiant saugaus eismo priemones, sumažėja kelių transporto priemonių eksploatacinės išlaidos, nuostoliai dėl eismo įvykių, kelionės laiko, ekologiniai, aplinkosauginiai nuostoliai ir kt. Išengiant miestų aplinkkelius, transportas, ypač sunkusis, nukreipiamas į menkai apgyvendintas teritorijas, todėl miestų gyventojams sumažėja triukšmas ir oro tarša, gerėja gyvenimo kokybė. Kelių modernizavimas glaudžiai susijęs su verslo plėtra. Gerėjant kelio infrastruktūrai, kelio įtakos zonoje nuolat didėja verslo įmonių ir jose dirbančių žmonių skaičius, įmonės sukuria papildomą pridedamą vertę.

Saugaus eismo užtikrinimas

Sistemingai atliekamas darbas didinant eismo saugumą pradeda duoti teigiamų rezultatų. 2009 m. Lietuvos valstybinės reikšmės keliuose žuvo 23,4 proc. žmonių mažiau nei 2008 m. „Juodujų dėmių“ skaičius valstybinės reikšmės keliuose per pastaruosius 5 metus sumažėjo 50 proc., o 2009 m., lyginant su 2008 m., 24 proc. Palyginti su praėjusiais metais žala dėl eismo įvykių, kuriuose žuvo žmonių, sumažėjo 163 mln. Lt.

Eismo įvykių statistika įpareigoja ir toliau kiekviename kelių taisymo ar rekonstrukcijos projekte diegti inžinerines eismo saugumo gerinimo priemones bei vykdyti saugaus eismo švietėjišką veiklą.

Kelių ir tiltų priežiūra

Sistemingai atliekama einamoji kelių priežiūra ir taisymas bei dangų stiprinimo projektais mažina kelio dangos nelygumą, o kelių naudotojai mažiau patiria autotransporto priemonių eksploatacinių išlaidų magistraliniuose ir krašto keliuose. Ši nauda – tai skirtumas tarp transporto priemonių eksploatacinių išlaidų, važiuojant blogesnio dangos lygumo keliu, ir transporto priemonių eksploatacinių išlaidų, važiuojant lygesniu magistraliniu ir krašto keliu.

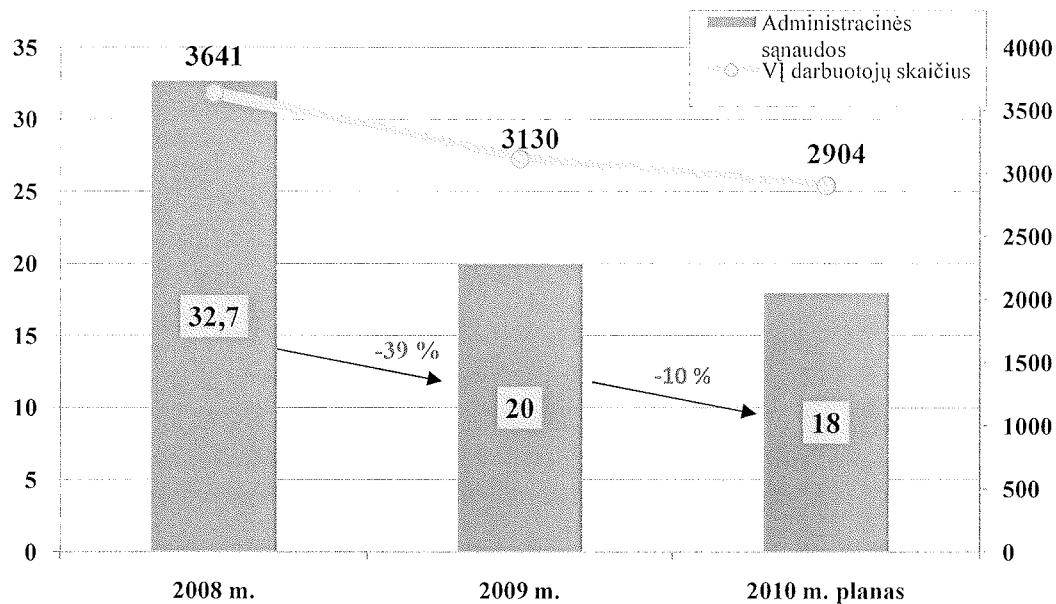
Dėl žvyrkelių einamosios priežiūros, jų dangos nelygumas (IRI) svyruoja nuo 6 iki 12 m/km. Vasaros laikotarpiu žvyrkeliai greideriuojami 3–4 kartus, o greideriuoto žvyrkelio nelygumas sumažėja nuo 12 iki 7 m/km, todėl kelių naudotojai per metus dėl sumažėjusių transporto priemonių eksploatacinių išlaidų žvyrkeliuose sutaupo apie 170 mln. Lt.

Naudą visuomenei atneša ne tik naujų kelių tiesimas bei esamų modernizavimas, bet ir periodinis remontas bei kelių priežiūra. Trūkstant lėšų kelių dangų kapitaliniams remontui, atliekamas periodinis remontas (dažniausiai paviršiaus apdorojimas), kuris keleriems metams sustabdo dangų irimą ir lėtina susidėvėjimą. Tačiau reikia pabrėžti, kad, esant ypač susidėvėjusiems kelio dangai, paviršiaus apdorojimas jau negali padėti, todėl tokiuose keliuose tenka taisyti defektus ir laukti, kada atsiras galimybė atlikti kapitalinį remontą. 2009 m., labai sumažėjus finansavimui, paviršiaus apdorojimo darbai nebuvo atliekami.

2009 m. 42 proc. sumažinus KPPP finansavimą sumažėjo ir kelių priežiūrai bei horizontaliajam ženklinimui skirtumas lėšos, todėl 2009 m. skirtamų lėšų neužteko nustatytiems kelių priežiūros lygiams palaikyti.

Mažėjant kelių priežiūros finansavimui valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčios valstybės įmonės ieško būdų ir priemonių atliekamų darbų savikainai sumažinti. Daugelyje įmonių tik 2007 m. pradėtos diegti transporto ir mechanizmų kontrolės ir kuro apskaitos sistemos, veikiančios GPS/GSM technologijų pagrindu. Šiandien daugumoje pagrindinių kelių priežiūros mechanizmų jau veikia tiek transporto kontrolės sistema, tiek elektroninė kuro apskaitos sistema.

2009 m. valstybės įmonės, prižiūrinčios valstybinės reikšmės kelius, optimizavo savo veiklą. Buvo atliekama valstybės įmonių pagrindinės veiklos darbų peržiūra siekiant maksimaliai sumažinti sąnaudas ir optimizuoti valstybinių kelių priežiūros funkcijas. 2009 m., lyginant su 2008 m., vidutinis sėlyginis darbuotojų skaičių sumažėjo 511 (14 proc.), vidutinis darbo užmokestis sumažėjo 26 proc. (iki 1988 Lt). Optimizuojant įmonių išlaidas atlikta įmonių skyrių restruktūrizacija, atsisakyta valstybės įmonėms nereikalingo turto, optimizuotas darbuotojų skaičius.

Kelių priežiūros finansavimas, mln. Lt	320	230	218	
	-28%	►	-5,2%	►

4 pav. 2009 m. pokyčiai valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčiose valstybės įmonėse

Kelių tinklo plėtra

Atliekant tarptautinių transporto koridoriu ir kitų kelių plėtrą buvo sėkmingai vykdomi projektais, finansuojami tiek iš KPPP, tiek iš ES paramos fondų. Vien tik iš ES fondų lėšų, įgyvendinant kelių infrastruktūros projektus, 2009 m. už atliktus darbus apmokėta 337 mln. Lt.

Asfaltuojant žvyrkelius sumažėja kaimo gyventojų atskirtis, mažėja nuostoliai dėl dulkėtumo, taip pat kiti ekologiniai nuostoliai. 2009 m. Lietuvoje išasfaltuota 40 km žvyrkelių, dėl to visuomenė gavo 3,2 mln. Lt naudos.

Strateginių tikslų įgyvendinimas

Institucijos strateginis tikslas – prižiūrėti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius, tenkinti didejančio kelių transporto eismo poreikius, siekti mažinti eismo įvykių skaičių, įgyvendinti Europos Sajungos techninius reikalavimus keliams, integroti Lietuvos kelius į ES kelių tinklą.

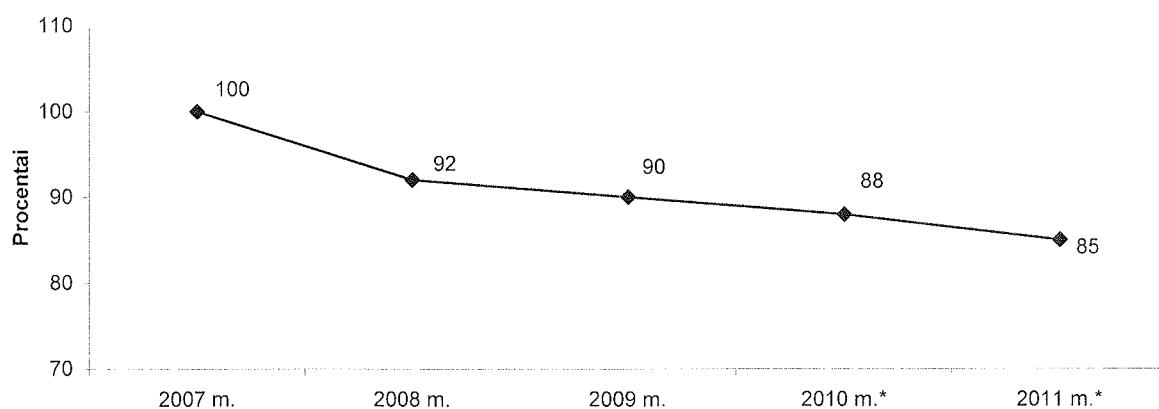
Institucija, siekdama strateginio tikslo:

- įgyvendina valstybinės reikšmės kelių plėtros strategiją, nustato prioritetus, parengia teisines ir organizacines sąlygas, reformuoja ir tobulina kelių sritys valdymą, intensyvina inovacinius procesus, koordinuoja vietinės reikšmės kelių finansavimą;
- užtikrina efektyvų, saugų ir ekonomišką krovinių transportavimą ir gyventojų susisiekimą kelių transportu valstybinės reikšmės keliais;
- plėtoja ir tobulina valstybinių kelių tinklą pagal tarptautinius (Europos Sajungos) standartus, siekia, kad jis atitiktų šiuolaikinius Lietuvos valstybės kelių transporto poreikius, integruoja į transeuropinį kelių tinklą (TEN), gerina Lietuvos, kaip tranzito šalies, įvaizdį.

2009 metų institucijos efekto kriterijai:

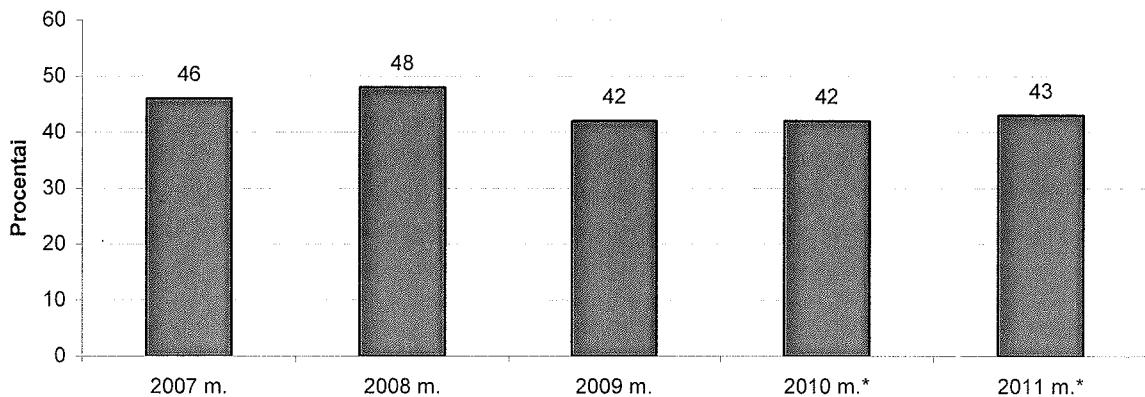
1. Žuvusiųjų eismo įvykiuose dėl infrastruktūros trūkumų procentinis pokytis.

Siekiamas žuvusiųjų eismo įvykiuose dėl infrastruktūros trūkumų procentinis pokytis

2. Siekiamas kelių priežiūros lygis.

Siekiamas kelių priežiūros lygis (optimalaus lygio procentais)

3. Per metus padidėjės rekonstruotų ar sutvarkytų kelių ir bendro kelių tinklo santykis: 2007 m. – 5,1 proc.; 2008 m. – 6,5 proc.; 2009 m. – 1,5 proc.; 2010 m. – 4,0 proc.; 2011 m. – 4,5 proc.

4. Šalies magistralinių kelių stiprumo indeksas: 2007 m. – 0,960; 2008 m. – 0,962; 2009 m. – 0,960; 2010 m. – 0,962; 2011 m. – 0,965.

5. Palaikomas kelių transporto triukšmo lygis ir užterštumas, kelio nuotekų nuo kelio valymo įrenginių įrengimas rekonstruojamų kelių ruožuose: akustinių sienučių efektyvumas \leq 10 decibelų (dBA), kelio nuotekų užterštumas neviršija didžiausios leistinos koncentracijos (DLK).

Institucijos vykdymo programos

2009 m. Kelių direkcija buvo atsakinga už specialiąją Kelių priežiūros ir plėtros programą ir specialiąją Sanglaudos fondo programą (bendro finansavimo lėšos ir PVM).

Vykdant šias programas, įgyvendinamas institucijos strateginis tikslas – prižiūrėti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius, tenkinti augančio kelių transporto eismo poreikius, mažinti eismo įvykių skaičių dėl infrastruktūros trūkumų, švesti visuomenę saugaus eismo klausimais, įgyvendinti Europos Sąjungos techninius reikalavimus keliams, integruoti Lietuvos kelius į ES kelių tinklą.

Programų tikslas – prižiūrėti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius, sudarant sąlygas nepertraukiamam ir saugiam transporto srautų judėjimui, bei tolygiai skirtysti finansinius ir žmogiškuosius išteklius.

Kelių direkcijos veiklos programoje numatyti uždaviniai yra tėstiniai ir vykdomi nuo pat institucijos veiklos pradžios.

Specialiosios Kelių priežiūros ir plėtros programos uždaviniai:

- * saugaus eismo užtikrinimas;
- * kelių ir tiltų priežiūra;
- * kelių tinklo plėtra;
- * nacionalinės darnaus vystymosi strategijos principų įgyvendinimas.

Kelių direkcijos vykdomų programų įgyvendinimas prisideda prie LR Vyriausybės tikslų įgyvendinimo (1.2) – kelti visų ūkio sričių našumą ir didinti konkurencingumą, plėsti ekonominę infrastruktūrą bei kurti verslui palankią aplinką ir stiprinti ekonominį saugumą.

Tarpinstitucinių programų ir kitų projektų įgyvendinimas

2009 m. Kelių direkcija kartu su kitomis institucijomis dalyvavo šiose tarpinstitucinėse programose:

- Nacionalinėje žmonių su negalia socialinės integracijos 2003 – 2012 metų programoje;
- Valstybinėje saugaus eismo automobilių keliais 2005 – 2010 programoje;
- Jono Pauliaus II piligrimų kelio ir jo objektų pritaikymo piligrimų ir turizmo reikmėms 2007 – 2013 metų programoje;
- Probleminių regionų 2008 – 2010 metų plėtros programoje
- „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“.

Patvirtintų asignavimų panaudojimas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 154 buvo patvirtinta Kelių priežiūros ir plėtros programos sąmata, kuri sudarė 1 340 616 tūkst. Lt.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 573 Kelių priežiūros ir plėtros programos sąmata sumažinta iki 775 716 tūkst. Lt. Šios lėšos buvo panaudotos 100 proc.

2009 m. buvo panaudota 655 mln. Lt Europos Sąjungos paramos tikslinių lėšų valstybinės reikšmės kelių infrastruktūros investiciniams projektams įgyvendinti.

Toliau pateikiami 2009 m. užbaigtai ir 2010 m. planuojami atliliki darbai fiziniais vienetais.

Direktoriaus pavaduotojas,
laikinai einantis direktoriaus pareigas

Algimantas Janušauskas

2009 m. užbaigtai ir 2010 m. planuojami atlikti darbai fiziniais vienetais

Eil. Nr.	Darbu rūšis	Matavimo vnt.	2009	2010*
1	Kelio rekonstrukcija ar taisymas			
1 1	Naujų kelių tiesimas	km		15,51
1 2	Asfaltbetonio kelių rekonstravimas, kelio dangos stiprinimas	km	168,13	110,56
1 3	Asfaltbetonio dangos taisymas (atnaujinimas)	km	1,68	
1 4	Žvyrkelių taisymas	km	132,0	90,55
1 5	Kelio dangos paviršiaus apdorojimas	km		
1 6	Žvyrkelių asfaltavimas	km	44	164,78
1 7	Kitas	km		
2	Eismo saugą ir aplinkosaugą gerinančios inžinerinės priemonės			
2 1	Pėsčiųjų, dviračio takų tiesimas	km	33,49	23,25
2 2	Atitvarų įrengimas (metalinių ir priešakinančių)	km	86,45	6
2 3	Kelio ruožų ir sankryžų apšvietimas	km	11,5	6,04
2 4	Greitų mažinančių kalnelių įrengimas	vnt.	40	30
2 5	Greičio matuoklių įrengimas	vnt.	89	5
2 6	Skirtingų lygių pėsčiųjų perėjų įrengimas	vnt.	0	6
2 6	Sankryžų rekonstrukcija iš viso, iš jų:	vnt.	23	27
2 6 1	i žiedines	vnt.	3	2
2 6 2	skirtingų lygių	vnt.		2
2 6 3	šviesoforų įrengimas	vnt.		5
2 6 4	saugumo ir skiriamųjų salelių, greitėjimo lėtėjimo juostų ir kt. inžinerinių priemonių įrengimas:	vnt.	5	3
	keturšalės sankryžos rekonstravimas		2	
	trišalės sankryžos rekonstravimas		4	
	Sankryžų rekonstravimas		9	15
	tinklo tvoros nuo žmonių	km	4,15	3
2 7	Tinklo tvorų nuo laukinių gyvūnų įrengimas	km	130,101	169,22
2 8	Požeminį perėjimų laukiniams gyvūnams įrengimas	vnt.	2	0
2 9	Triukšmą mažinančių užtvarų įrengimas	km	0,042	0,66
2 10	Kelio nuotekų valymo sistemų įrengimas	vnt.	14	2
2 11	Triukšmą mažinančius langai	vnt.	57	39
2 12	Kietujų dalelių sėsdintuvai		4	9
	Želdiniai (klevai, tujos)	vnt.	263	
2 11	Leidiniai, propaguojantys saugų eismą,	tükst. vnt.	300	300
2 12	Saugaus eismo akcijų	vnt.	5	5
2 13	Visuomenės informavimo saugaus eismo klausimais gerinimas:		917000	
2 13 1	per TV transliuotų klipų	vnt.	4000	1900

Eil. Nr.	Darbų rūšis	Matavimo vnt.	2009	2010*
2 13 2	per radijo stotis transliuotų klipų	vnt.	13000	6200
2 13 3	išspausdintų spaudoje (laikraščiuose, žurnaluose) puslapių	vnt.	900000	0
2 14	Atšvaitų platinimas	vnt.	60000	80000
2 15	Kita			
3	Tiltų, viadukų, pralaidų rekonstrukcija ar taisymas		30	23
3 1	Naujų tiltų, viadukų statyba	vnt.	2	5
3 2	Tiltų, viadukų rekonstravimas (kapitalinis remontas)	vnt.	23	15
3 3	Tiltų, viadukų taisymas	vnt.	3	2
3 4	Pralaidų rekonstravimas	vnt.	1	1
3 5	Pralaidų taisymas	vnt.	1	0
3 6	Kita			

* – šiuos darbus planuojama atlikti 2010 m.

Lietuvos automobilių kelių direkcijos
prie Susisiekimo ministerijos
veiklos ataskaitos formos
1 priedas

**LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS
VERTINIMO KRITERIJU
(EFEKTO, REZULTATO IR PRODUKTO)
2009 M. SUVESTINĖ**

Institucijos strateginis tikslas – prižiūrėti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius, tenkinti intensyvėjančio kelių transporto eismo poreikius, siekti, kad mažėtų eismo įvykių, išgyvendinti ES techninius reikalavimus keliams, integruoti Lietuvos kelius į ES kelių tinklą.

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdinta	Metinio plano įvykdymo proc.
Efekto: Žuvusiuju eismo įvykiuose dėl infrastruktūros trūkumų procentinis pokytis	E-01-01	10	10	100
Rezultato: 1. Techninių saugaus eismo priemonių diegimas, vnt.; km 2. Visuomenės informavimo saugaus eismo klausimais gerinimas, tūkst. vnt./vnt.	R-0181-01-01 R-0181-01-02	31/192 600/5	63/132 900/5	203/69 150/100
Produkto: 1. Nutiesti pėsčiųjų ir dviratininkų takai, km 2. Rekonstruotos sankryžos, įrengti greitį mažinantys kalneliai ir atitvarai vnt./km 3. Įrengtas kelio ruožų apšvietimas, km 4. Parengti leidiniai, propaguojantys saugų eismą, tūkst. vnt. 5. Surengta saugaus eismo akcijų, vnt.	P-0181-01-01-01 P-0181-01-01-02 P-0181-01-01-03 P-0181-01-02-01 P-0181-01-02-02	45 31/135 12 600 5	33 63/87 12 900 5	73 203/64 100 150 100
Efekto: Siekiamas kelių priežiūros lygis, proc. (proc. nuo optimalaus lygio)	E-01-02	42	33	79

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Ivykdyta	Metinio plano ivykdymo proc.
Rezultato: Kelių ir tiltų priežiūros gerinimas (kelių tinklo ilgis, km)	R-0181-02-01	21320	21320	100
Produkt: 1. Magistralinių kelių priežiūros vykdymas I lygiu, km 2. Magistralinių kelių priežiūros vykdymas II lygiu, km 3. Krašto kelių priežiūros vykdymas II lygiu, km 4. Rajoninių kelių priežiūros vykdymas I lygiu, km 5. Rajoninių kelių priežiūros vykdymas III lygiu, km	P-0181-02-01-01 P-0181-02-01-02 P-0181-02-01-04 P-0181-02-01-05 P-0181-02-01-07	201 1545 4947 2070 12557	0 1746 4947 0 14627	0 113 100 0 116
Efekto: 1. Per metus padidėjęs rekonstruotų ar sutvarkytų kelių ir bendro kelių tinklo santykis, % 1. Padidėjęs šalies magistralinių kelių stipruomo indeksas	E-01-03	1,5 0,960	1,6 0,96	107 100
Rezultato: Lietuvos automobilių kelių tinklo būklės gerinimas ir jo plėtra, km/tiltų rekonstrukcija ir remontas, vnt.	R-0181-03-01	323/27	341/30	106/111
Produkt: 1. Valstybinės reikšmės kelių rekonstravimas ir taisymas, km 2. Žvyrkelių asfaltavimas, km 3. Tiltų, viadukų, estakadų ir tunelių statyba ir rekonstravimas, vnt.	P-0181-03-01-01 P-0181-03-01-02 P-0181-03-01-03	268 55 27	301 40 30	112 73 111
Efekto: Kelių transporto triukšmo lygio bei kelio nuotekų užterštumo rekonstruojamų kelių				100

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Ivykdyta	Metinio plano įvykdymo proc.
ruožuose mažinimas: 1. Akustinių sienučių efektyvumas, dBA 2. Kelio nuotekų užterštumas, DLK**	E-01-04 E-01-04	≤10 neviršija didž. leist.koncentracijos	≤10 neviršija didž. leist.koncentracijos	100
Rezultato: 1. Mažinti kelių transporto keliamo triukšmo poveikį statant akustines sieneles, km 2. Mažinti aplinkos taršą įrengiant vandens valymo sistemas, vnt.	R-0181-04-01 R-0181-04-02	— 3	0,042 4	133
Produkto: 1. Akustinių sienučių statymas, km 2. Valymo sistemų įrengimas, vnt.	P-0181-04-01-01 P-0181-04-01-02	— 3	0,042 4	133
Efekto: Lietuvos Respublikos magistralinių kelių stiprumo indekso didinimas	E-01-01	0,96	0*	0
Rezultato: Kelių tinklo ir infrastruktūros plėtra, km	R-60.12-01-01	2,7	0*	0
Produkto: Tarptautinių transporto koridorių, kertančių Lietuvos teritoriją, statyba ir rekonstravimas, km	P-60.12-01-01-01	—	0*	0

Pastaba. 2009-06-30 buvo pasirašyta sutartis, pradėtas projekto „Transeuropinio tinklo kelio E85 (Vilnius-Kaunas-Klaipėda) rekonstravimas. Ruožo per Grigiškes rekonstrukcija“, įgyvendinimas. Šis projektas bus užbaigtas 2010 m.

Lietuvos automobilių kelių direkcijos
prie Susisiekimo ministerijos
veiklos ataskaitos formos
3 priedas

**LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS
2009 M. VYKDYTOMS PROGRAMOMS
PATVIRTINTŪ IR PANAUDOTŪ ASIGNAVIMŪ SUVESTINĖ**

Programa	Patvirtinti (įskaitant patikslinimus) asignavimai (tūkst. Lt)	Panaudoti asignavimai (tūkst. Lt)	Panaudojimo procentas
1. Specialioji Kelių priežiūros ir plėtros programa (81): 1.1. specialiosios Kelių priežiūros ir plėtros programos pagrindinė sąmata 1.2. specialiosios Kelių priežiūros ir plėtros programos papildoma sąmata (81) (programą vykdė Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos)	775 716 122614	673 429 0	87 0
2. Specialioji Sanglaudos fondo programa (bendro finansavimo lėšos ir PVM) (60.12) 2.1. specialiosios Sanglaudos fondo programos (bendro finansavimo lėšos ir PVM) pagrindinė sąmata 2.2. specialiosios sanglaudos fondo programos (bendro finansavimo lėšos ir PVM) papildoma sąmata (programą vykdė Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos)	0 1044	0 1399	0 134

Pastaba. Panaudoti asignavimai neatitinka planinių, nes iš 2009 m. skirtų asignavimų dalis lėšų buvo skirta rangovams ir savivaldybėms skoloms apmokėti už 2008 m. atliktus darbus.